

Số: /BC-SKHCN

Tp. Đồng Nai, ngày tháng năm 2026

Dự thảo

BÁO CÁO

Đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo “Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai”

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Sở Khoa học và Công nghệ tiến hành đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo “Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai”. Kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN ĐÁNH GIÁ

1. Bối cảnh trong nước liên quan đến các quan hệ xã hội

Trong những năm gần đây, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số được xác định là động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng suất lao động và năng lực cạnh tranh quốc gia. Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, xác định truyền thông là một trong những giải pháp quan trọng nhằm nâng cao nhận thức xã hội, lan tỏa chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Song song đó, Bộ Khoa học và Công nghệ đã ban hành Quyết định số 1384/QĐ-BKHCN về Quy chế xét tặng Giải thưởng báo chí về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số nhằm khuyến khích các cơ quan báo chí, đội ngũ nhà báo, phóng viên và các tổ chức, cá nhân tham gia truyền thông về lĩnh vực này.

Thực tiễn cho thấy, hoạt động truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số ngày càng phát triển mạnh trên nhiều loại hình báo chí và nền tảng truyền thông số. Nhiều tác phẩm có chất lượng chuyên môn cao, góp phần phản ánh kịp thời chủ trương, chính sách, kết quả nghiên cứu, mô hình ứng dụng và các sáng kiến đổi mới sáng tạo trong đời sống.

Tuy nhiên, hiện nay nhiều địa phương chưa có cơ chế xét tặng Giải thưởng cấp địa phương để ghi nhận, tôn vinh các tác giả có sản phẩm truyền thông xuất sắc; việc khuyến khích, động viên đội ngũ làm công tác truyền thông chủ yếu thông qua các giải thưởng cấp quốc gia hoặc các hoạt động tuyên dương riêng lẻ.

2. Các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước liên quan đến quan hệ xã hội

Việc xây dựng Quy chế xuất phát từ các chủ trương, chính sách sau:

Căn cứ Luật thi đua, khen thưởng số 06/2022/QH15.

Căn cứ Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22 tháng 12 năm 2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.

Căn cứ Quyết định số 1384/QĐ-BKHCN ngày 20 tháng 06 năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ về ban hành Quy chế xét tặng “Giải thưởng báo chí về Khoa học, Công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số”.

Căn cứ Kế hoạch số 45/KH-UBND ngày 12 tháng 08 năm 2025 của Ủy ban nhân dân thành phố về Triển khai Chương trình “Đẩy mạnh truyền thông thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22 tháng 12 năm 2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia đến năm 2030” trên địa bàn thành phố Đồng Nai.

Văn bản số 4474/UBND-KGVX ngày 02 tháng 7 năm 2026 của UBND thành phố Đồng Nai: V/v chấp thuận chủ trương xây dựng Quyết định quy phạm pháp luật về Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai, giao trách nhiệm cho Sở Khoa học và Công nghệ chủ trì và phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu xây dựng Quy chế cho lĩnh vực về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

II. THỰC TRẠNG QUAN HỆ XÃ HỘI

1. Quan hệ xã hội chưa có pháp luật điều chỉnh liên quan đến dự thảo

Hiện nay trên địa bàn thành phố Đồng Nai chưa có văn bản quy phạm pháp luật quy định thống nhất về việc tổ chức xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông trong lĩnh vực khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Do chưa có quy chế nên phát sinh nhiều quan hệ xã hội chưa được điều chỉnh, gồm:

- Quan hệ giữa cơ quan quản lý nhà nước với các cơ quan báo chí, tổ chức, cá nhân tham gia Giải thưởng.

- Quan hệ trong việc tiếp nhận, quản lý, thẩm định và đánh giá các tác phẩm truyền thông.

- Quan hệ giữa Ban Tổ chức, Hội đồng Sơ khảo, Hội đồng Chung khảo với các tác giả, nhóm tác giả.

- Quan hệ liên quan đến việc công nhận, trao giải, xử lý khiếu nại, tố cáo và thu hồi giải thưởng (nếu có).

Việc thiếu cơ sở pháp lý thống nhất dẫn đến khó khăn trong việc tổ chức Giải thưởng, bảo đảm tính khách quan, minh bạch và công bằng giữa các tác giả tham gia.

2. Thực trạng hoạt động truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trên địa bàn thành phố

Trong thời gian qua, các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương, Báo và Phát thanh, Truyền hình Đồng Nai, các tạp chí chuyên ngành, cổng thông tin điện tử và nhiều tổ chức, cá nhân đã tích cực tuyên truyền về:

- Hoạt động nghiên cứu khoa học;
- Đổi mới sáng tạo;
- Chuyển đổi số trong cơ quan nhà nước, doanh nghiệp;
- Chuyển giao công nghệ;
- Ứng dụng trí tuệ nhân tạo;
- Mô hình kinh tế số;
- Các điển hình tiên tiến trong nghiên cứu và ứng dụng khoa học.

Nhiều tác phẩm có giá trị thông tin và tính lan tỏa cao, góp phần nâng cao nhận thức của xã hội, thúc đẩy chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo trên địa bàn thành phố.

Tuy nhiên, chưa có cơ chế tôn vinh thường xuyên đối với các tác giả, nhóm tác giả có sản phẩm truyền thông chất lượng, dẫn đến việc khuyến khích sáng tạo chưa tương xứng với yêu cầu thực tiễn.

3. Lý do cần có quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Việc ban hành Quy chế là cần thiết nhằm:

- Cụ thể hóa chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số;
- Tạo cơ sở pháp lý thống nhất để tổ chức Giải thưởng hằng năm;

- Bảo đảm công khai, minh bạch trong việc tiếp nhận, đánh giá và xét chọn tác phẩm;

- Khuyến khích đội ngũ nhà báo, phóng viên, cán bộ truyền thông, nhà khoa học, tổ chức và cá nhân tích cực truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số;

- Góp phần lan tỏa các mô hình hay, sáng kiến hiệu quả, thúc đẩy phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của thành phố.

4. Thẩm quyền ban hành các quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội.

Ủy ban nhân dân thành phố có thẩm quyền ban hành Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng theo quy định của:

- Luật Thi đua, khen thưởng số 06/2022/QH15.
- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15.
- Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15.
- Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15.
- Văn bản số 4474/UBND-KGVX ngày 02 tháng 7 năm 2026 của UBND thành phố Đồng Nai đã chính thức chấp thuận chủ trương giao Sở Khoa học và Công nghệ chủ trì tham mưu, xây dựng Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Qua đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan cho thấy việc ban hành Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai là cần thiết, có cơ sở chính trị, pháp lý và thực tiễn.

Sở Khoa học và Công nghệ kính đề nghị Ủy ban nhân dân thành phố xem xét, ban hành Quyết định ban hành Quy chế xét tặng Giải thưởng sản phẩm truyền thông về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thành phố Đồng Nai để tạo cơ sở pháp lý thống nhất cho việc tổ chức Giải thưởng hằng năm, góp phần nâng cao chất lượng công tác truyền thông và thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trên địa bàn thành phố.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- Văn phòng UBND tỉnh;
- Giám đốc và các Phó Giám đốc Sở;

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

- Lưu: VT, TTKHCN. (Yến)

Nguyễn Minh Quang